

เมโซป็อเตเมีย

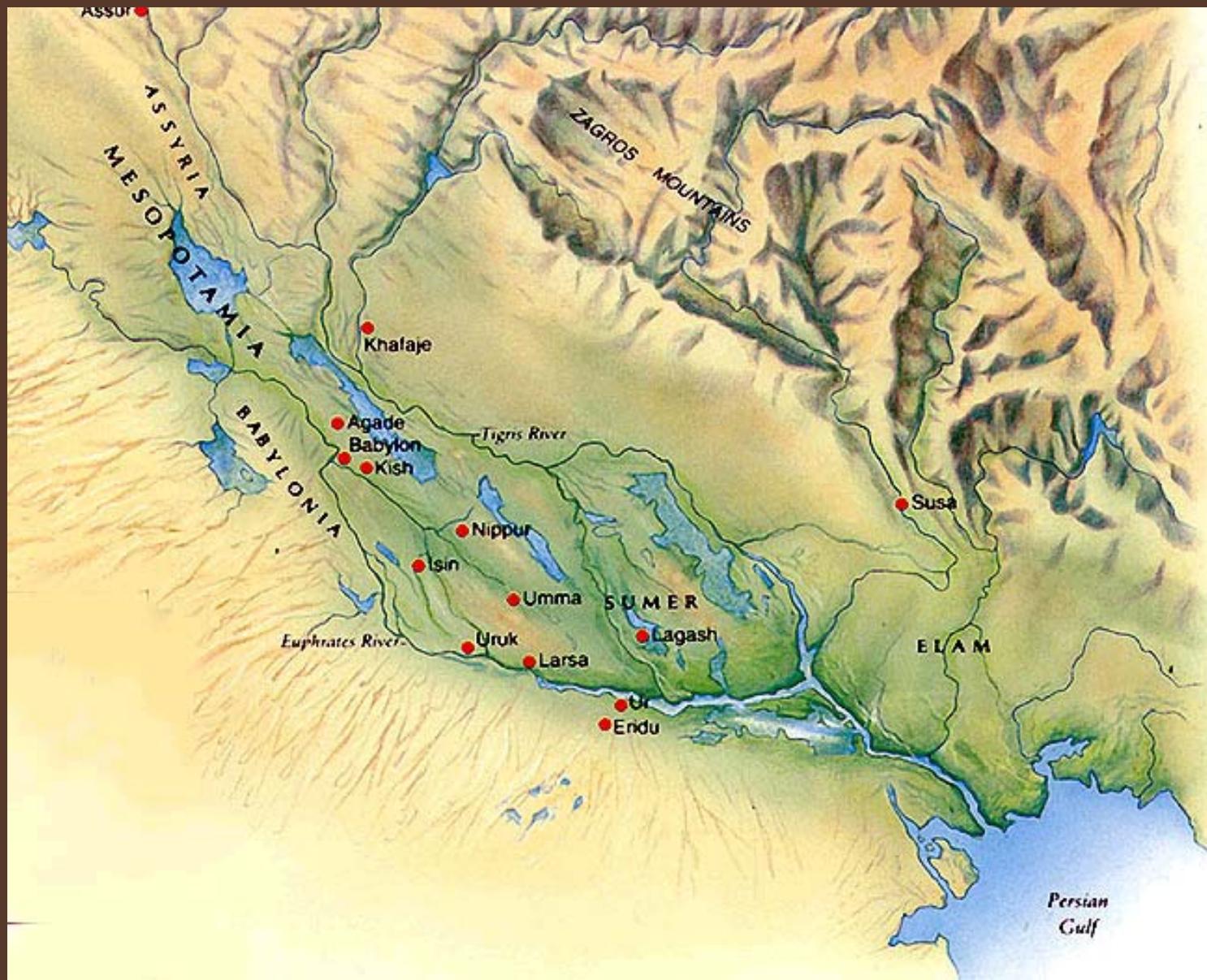
Mesopotamia

เมโซป็อเตเมีย

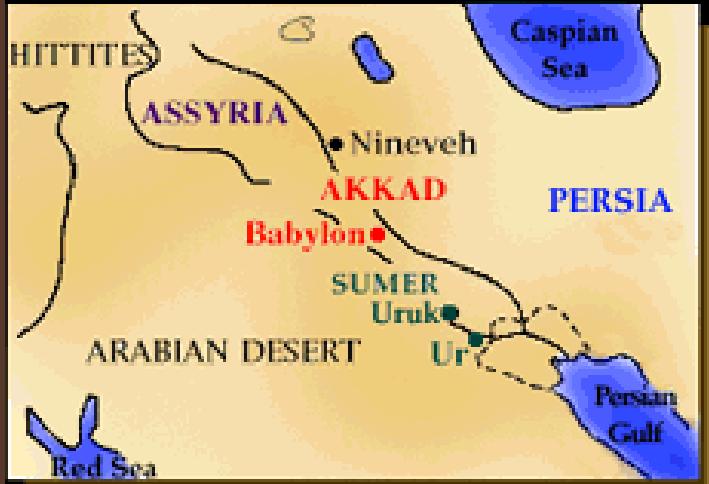
(Mesopotamia)

อารยธรรมลุ่มน้ำไทกริสและญูเพรตีส เป็นแหล่งอารยธรรมที่ยังให้ญี่และเก่าแก่ของโลกโบราณอีกแห่ง พบงานในบริเวณจอร์เดน, ตุรกี, ซีเรีย, อิรัก, อิหร่าน แบ่งออกได้เป็น 5 ขุคสมัยคือ

1. ชูเมเรียน (**Sumerian**) 4,000 B.C.
- 2 อัคคາเดียน (**Akkadian**) 2,300-1,000 B.C.
3. แอสซีเรียน (**Assyrian**) 1,000 -612 B.C.
4. นีโอ-บablylon (**Neo-Babylon**) 612-538 B.C.
5. เปอร์เซีย(**Persia**) 540-331 B.C.

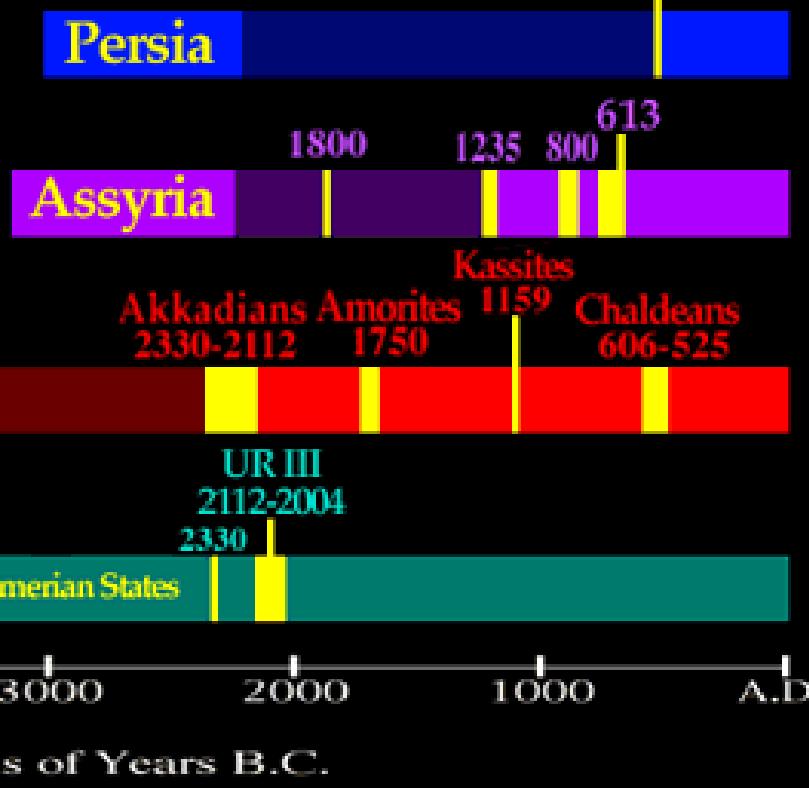

แผนที่เมืองโบราณเมีย

Akkadians before 3000
2112 Gutian Invasion
2200 Amorites
1595 Hittites sack Babylon
1200 Arameans
1159 Elamite Invasion
750 Chaldean Invasion
613 Medes

Persian Empire
525

แผนที่(อดีต)เมืองโสโซปเตเมีย และประเทศต่างๆ ในปัจจุบัน

គិតប្រក្រមយុគវិំរែមពាន់ពីំជំរើក(ចាប់រំណោន)

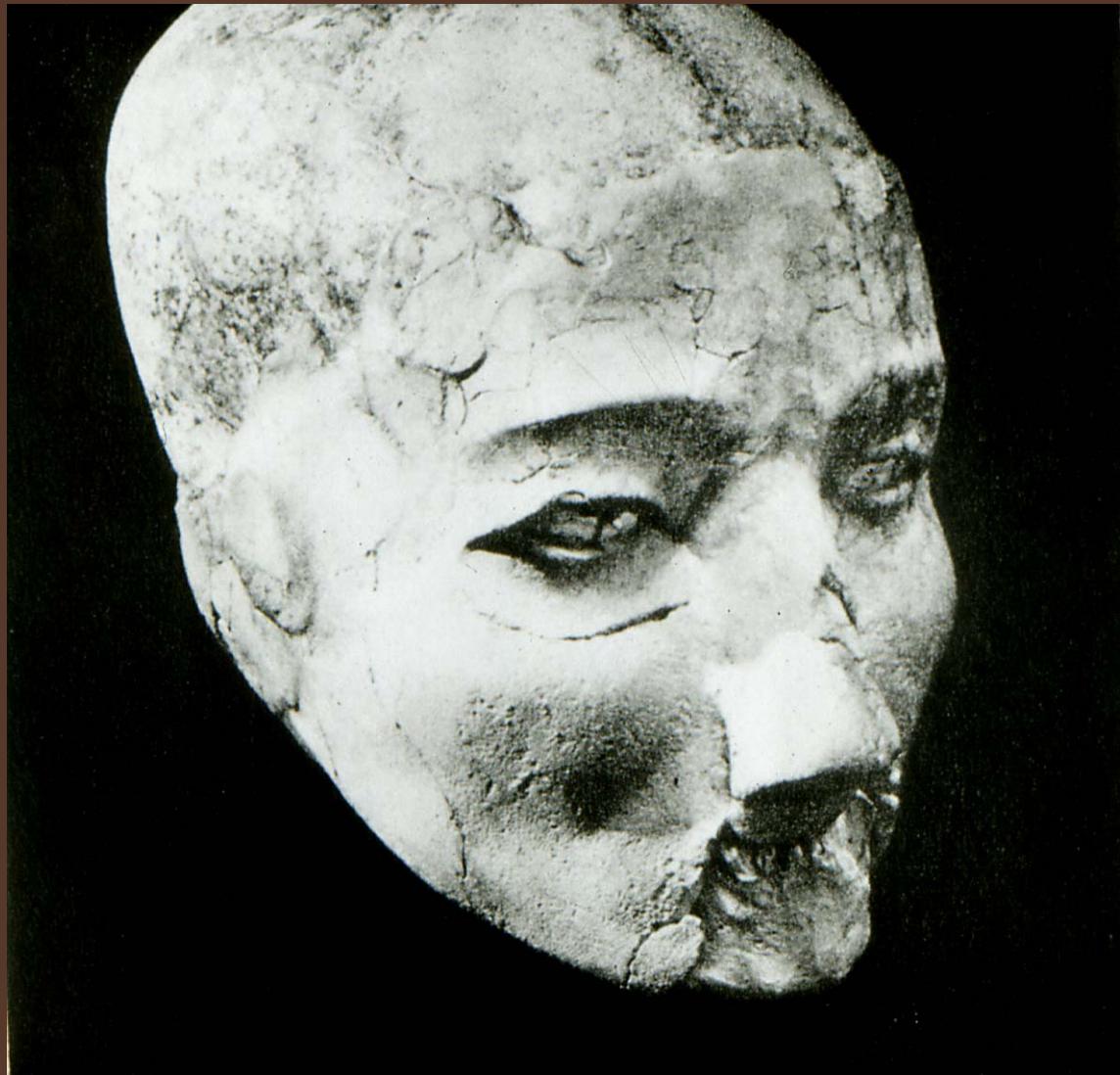
និងជាតាល អីលីក(ពុរី)

(8,000-7,000 B.C.)

- ឃុំសាសាប្រព័ន្ធឌីរិយាយទិន្នន័យ ឬណានរឹងទីនៅក្នុងភូមិ
- ឃុំសាសាប្រព័ន្ធឌីរិយាយទិន្នន័យ ឬណានរឹងទីនៅក្នុងភូមិ

แผนที่ ชาติhood ในแคว้นอนาโตเลีย(ตุรกี)

Plastered Skull

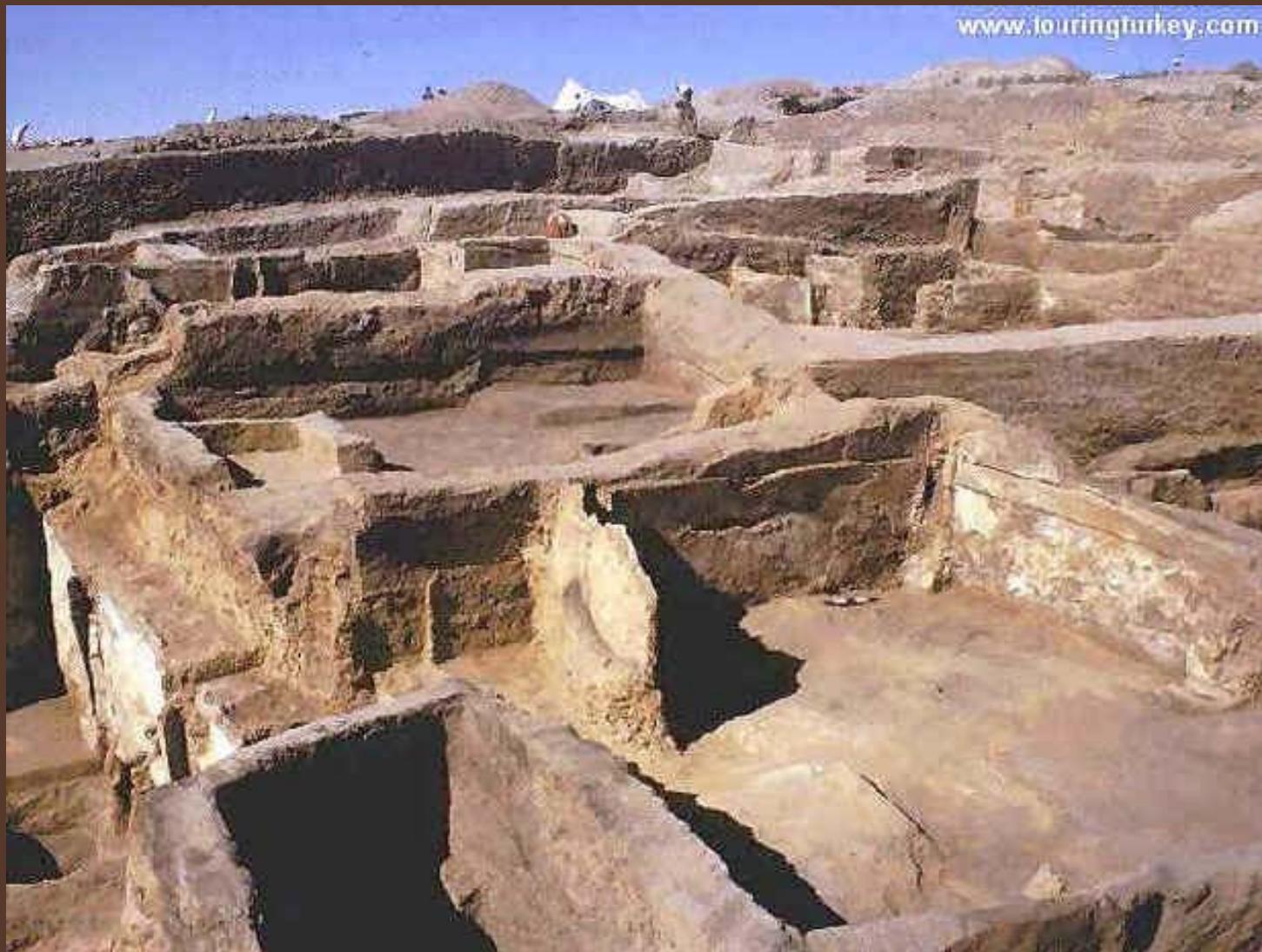
หัวกะโหลกเสริมพลาสเตอร์
จากเจริโค จอร์แดน

7,000-6,000 B.C.

ORRIN C. SHANE, IIMSCIENCE MUSEUM OF MINNESOTA

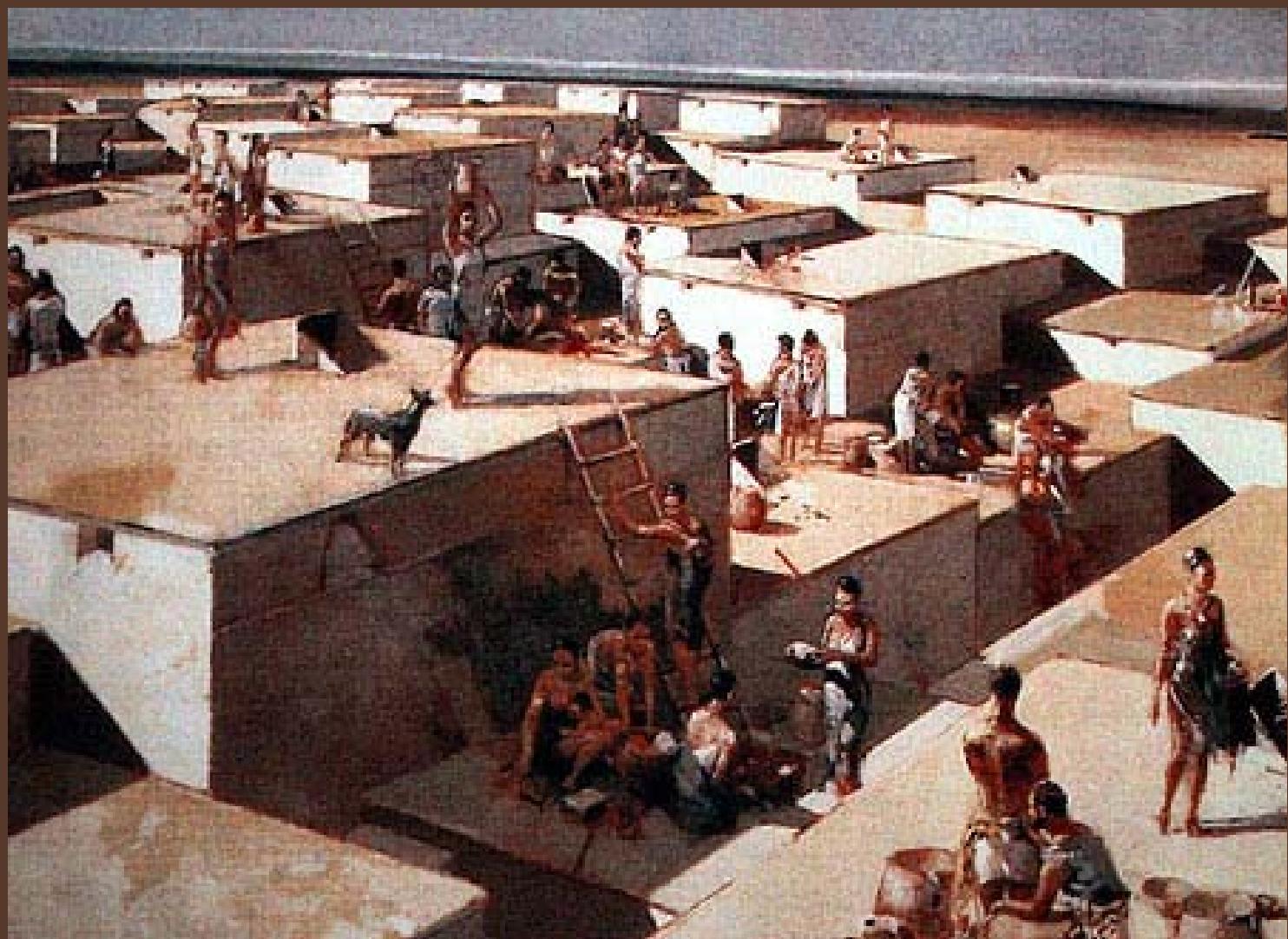
ชาดผังอาคารเก่าเมืองชาดาด ชีอิยิก
(ตุรกี)

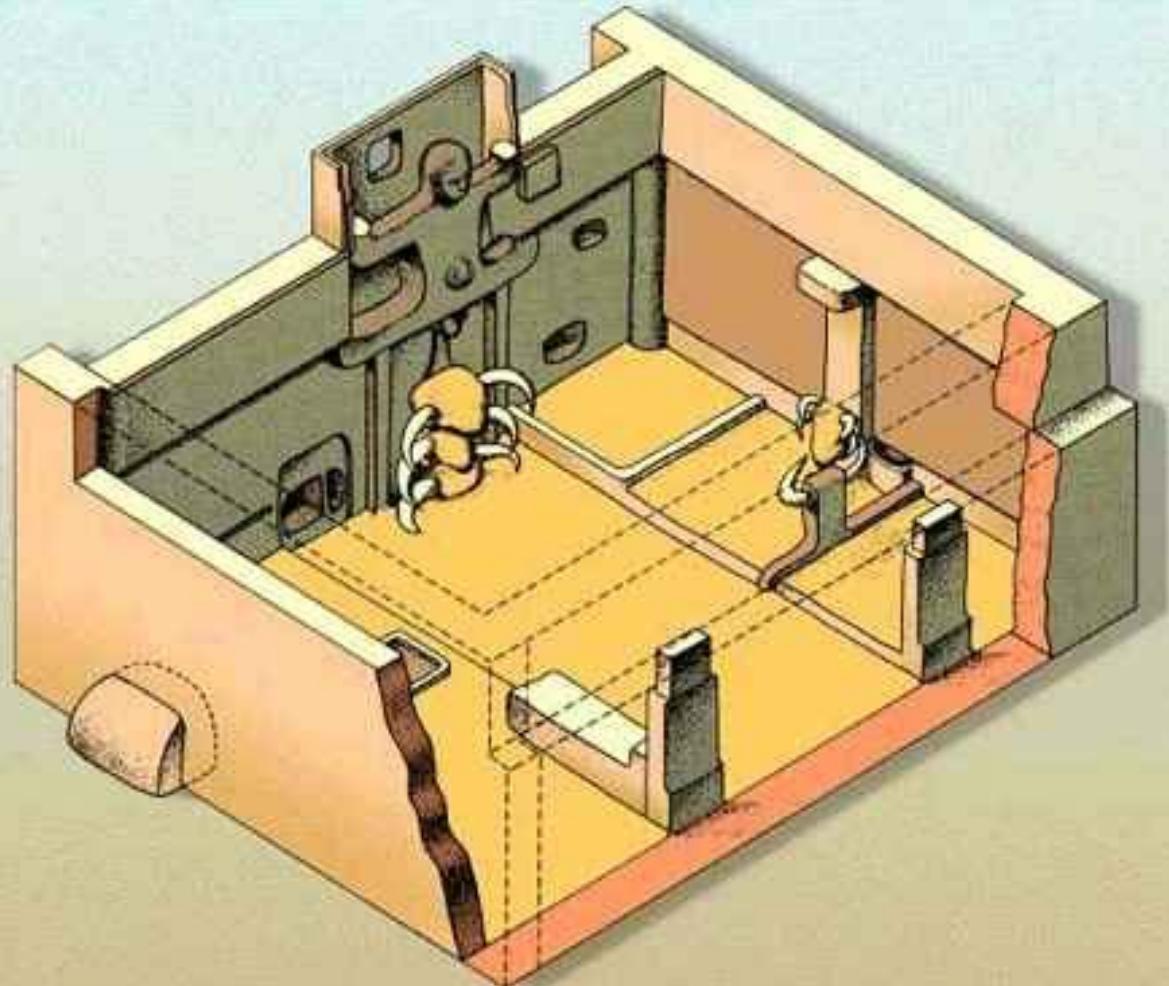
ชาดผังอาคารเก่าเมืองชาดาล ชื่อยิค(ตุรกี)

บ้านเรือนที่ ชาทาล ชีอิยิก(ตุรกี) 5,900 B.C.

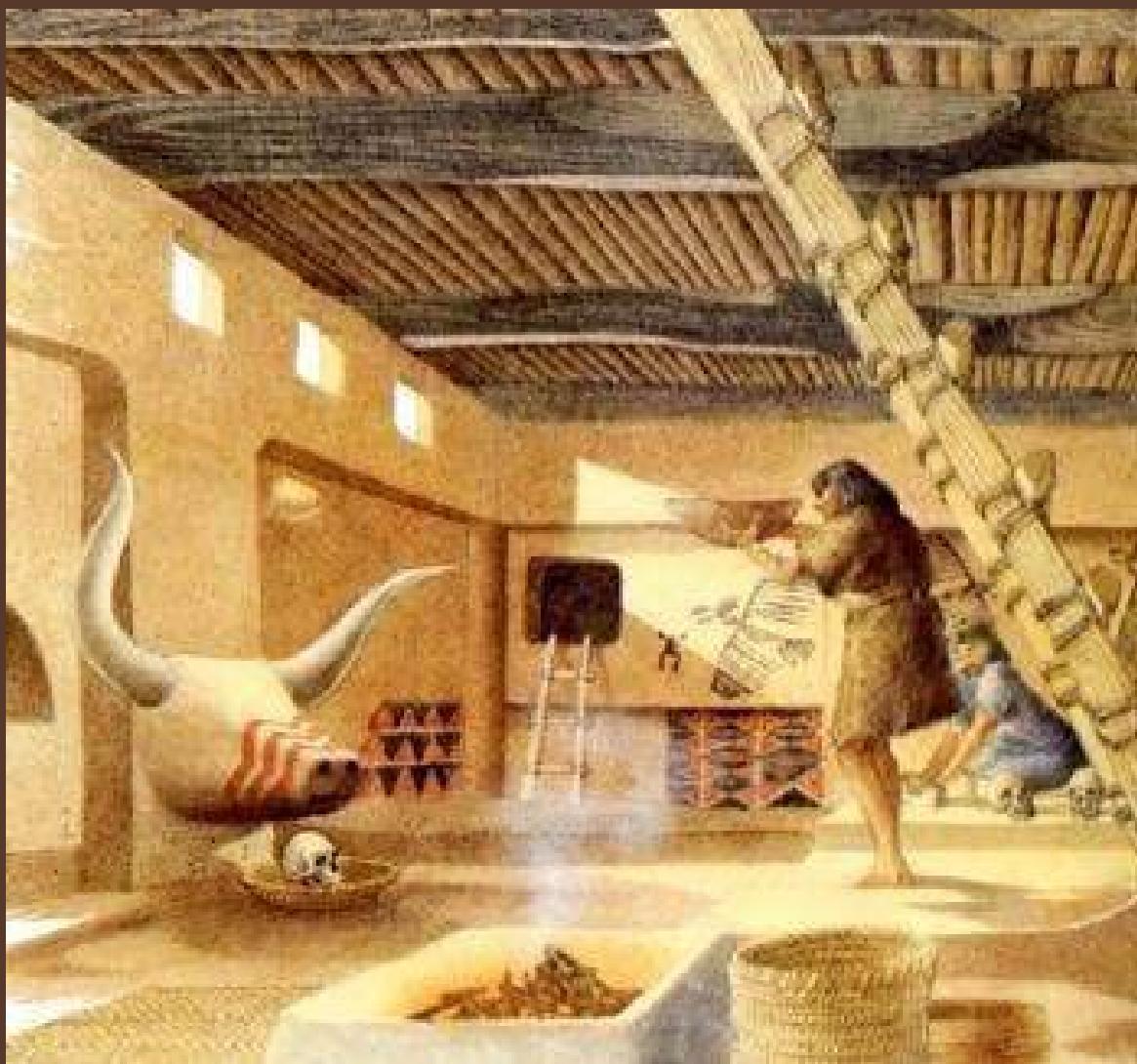

บ้านเรือนที่ ชาทาล อีอิยิก(ตุรกี) 5,900 ปี B.C.

Le village anatolien de Çatal Hüyük au VIe millénaire (d'après Mellaart); reconstitution d'un sanctuaire familial : la déesse est représentée en relief sur le mur nord, donnant naissance à des taureaux.

ห้องประกอบพิธีกรรมที่ ชาทาล วีอีก 5,900 ปี B.C.

ห้องประทุมพิธีกรรมที่ ชาทาล ชื่อว่า 5,900 ปี B.C.

1 สูเมเรียน (Sumerian)

4,000 B.C.

ริมฝั่งน้ำยูเฟรติส (เมโสโปเตเมีย)

ระหว่างเมือง **Najaif** และเมือง **Ur**(ปัจจุบันอิรัก)

1. สูเมเรียน (Sumerian) 4,000 B.C.

ได้แก่ บริเวณล่างสุดของแม่น้ำไทริสและแม่น้ำเฟรติส
ปัจจุบันคือประเทศอิรัก มีความสามารถทางด้านการ
ชลประทานเพื่อแก้หาปัญหาร่องน้ำ เช่น ทำเขื่อน ทำ
คลองระบายน้ำเพื่อทำการเกษตร เมืองสำคัญคือ^ก
เมืองเออร์หรีอุ (Ur), อูรุค(Uruk) ลากาช(Lagash)

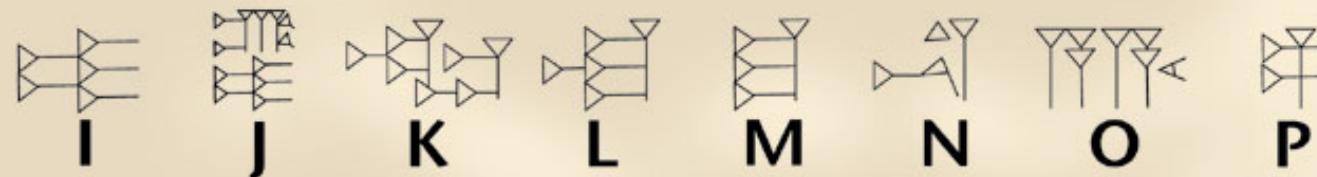
- สร้างนครรัฐของตนเองขึ้น มีเทพประจำแต่ละเมือง
- มีการประดิษฐ์ตัวอักษรลิม (Cuneiform) ใช้ปลายก้านอ้อเขียนบนแผ่นดินเหนียว
- สร้าง Ziggurats เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม
- ประติมากรรมเทพอาบู(Abu) ทรงกรวย
- มีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าเซ่นอนุ(Anu) เทพแห่งห้องฟ้า ชามาส (Shamas) เทพแห่งดวงอาทิตย์ นันนาหรือซิน(Nan na หรือ Sin) เทพแห่งดวงจันทร์
- มีความสามารถทางด้านการคิดเลขหลัก 60 ซึ่งใช้นับเวลา และการแบ่งวงกลม 360
- คิดปฏิทินแบ่งออกเป็น 12 เดือน หรือ 365(1/4) วัน

อักษร Cuneiform ใช้ปลายก้านอ้อเขียนบนแผ่นดินเหนียว

A   B   C   D   E   F   G   H

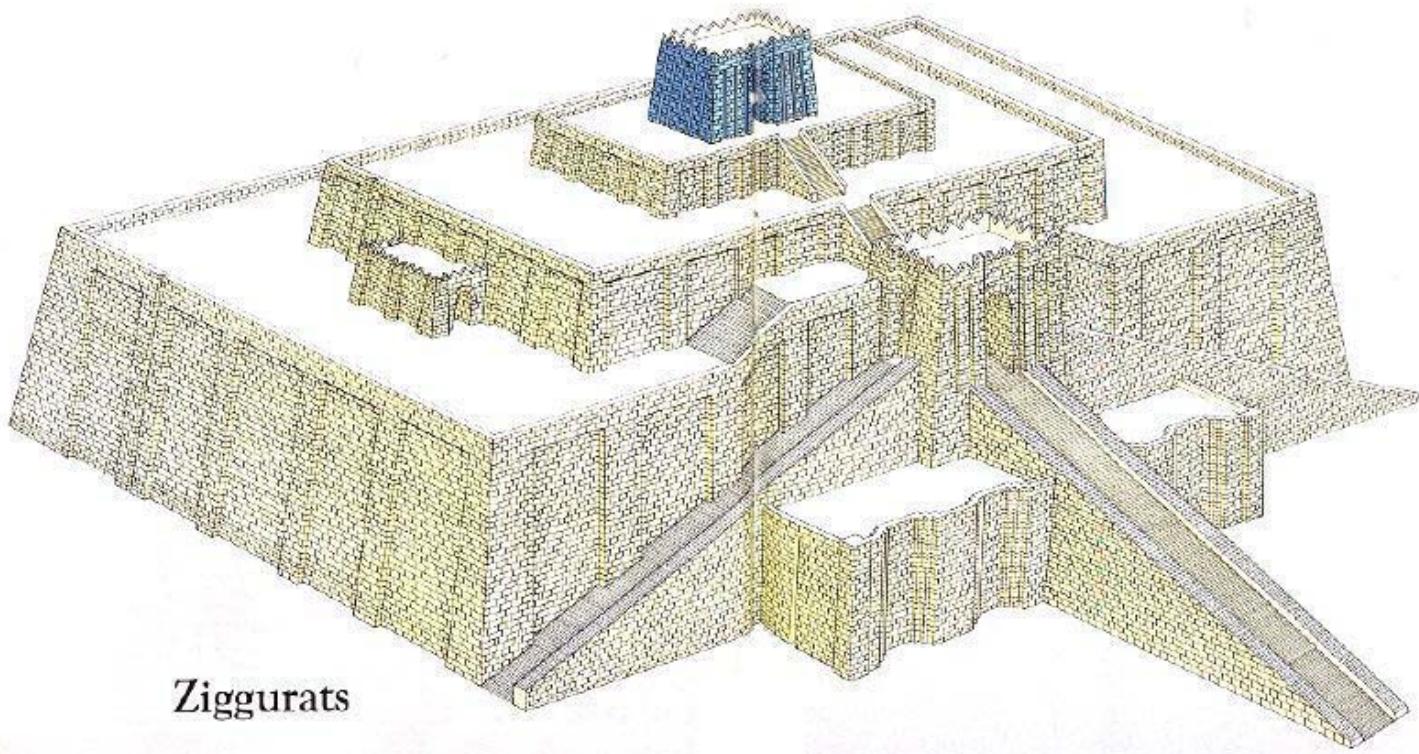
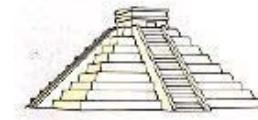
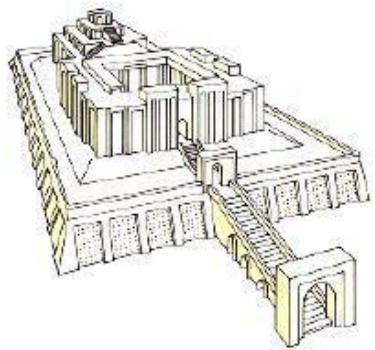
I   J   K   L   M   N   O   P

Q   R   S   T   U   V   W   X

อักษร Cuneiform

Ziggurats

ชิกกูรัต (Ziggurat)

ชิกกูรัต (Ziggurat)

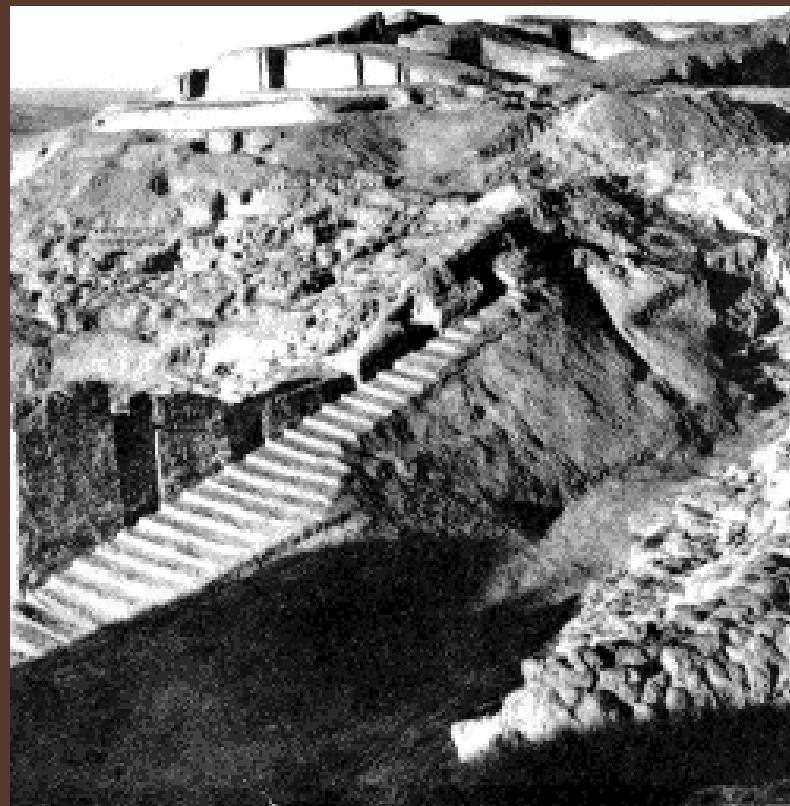
- ชิกกูรัต เป็นศูนย์กลางของทุกๆ นครรัฐ
- เป็นเนินอิฐสูง ใช้เป็นภูเขาเทียม เพื่อสร้างวิหารข้างบนสุดถวายแด่เทพเจ้า สำหรับเป็นที่สเด็จลงมาติดต่อกับมนุษย์
- เทพเจ้าประจำเมือง เป็นราชาที่แท้จริงซึ่งประทับอยู่บนสวรรค์ กษัตริย์เป็นเพียงผู้ดูแล ผลประโยชน์ของเทพเจ้า
- ชิกกูรัตที่รู้จักกันดีคือ ชิกกูรัตแห่งอูรุค(Uruk) ซึ่งคัมภีร์ใบเบิลเรียก สาวนล้อยแห่งนาเบล

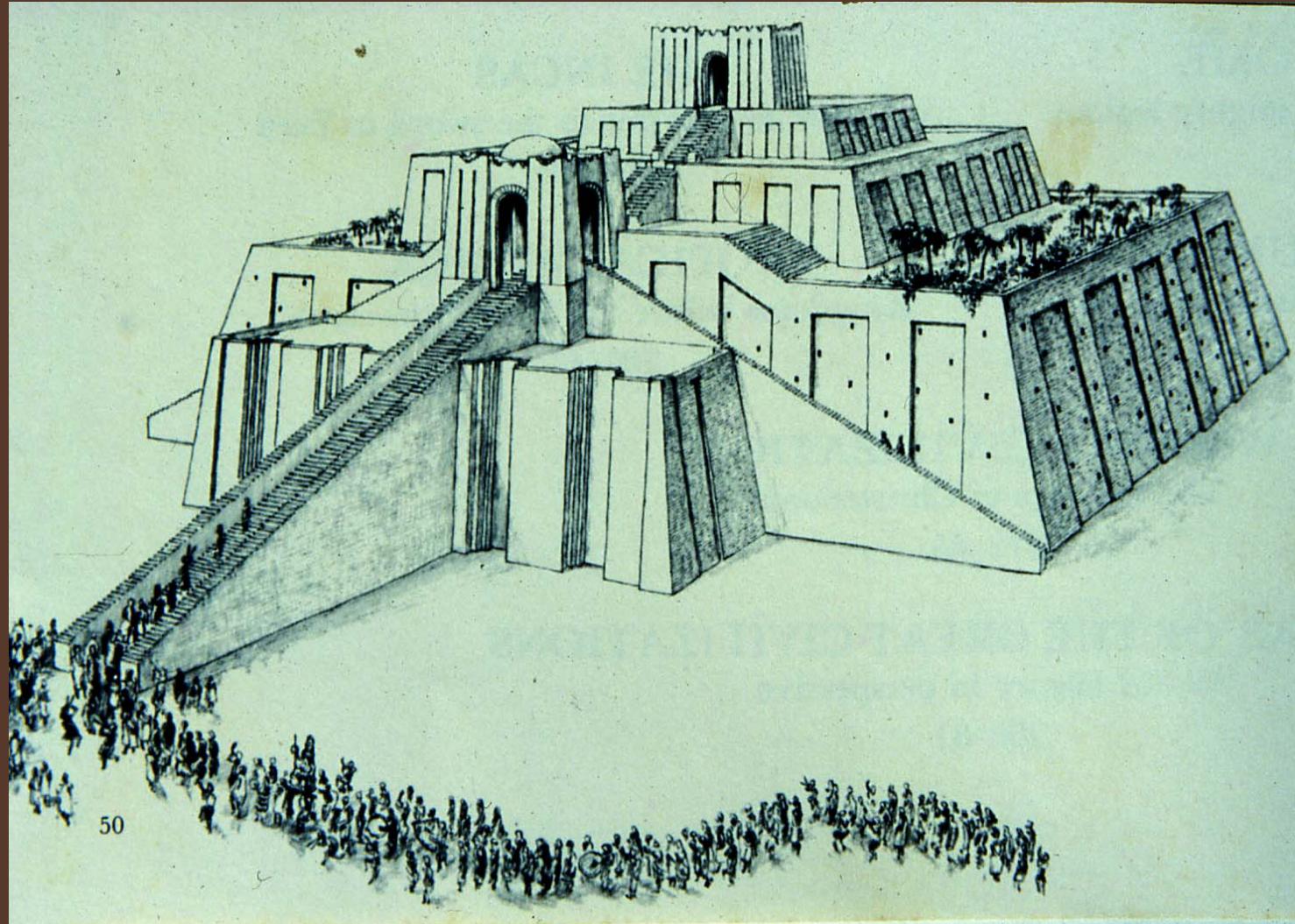
ซิกกูรัต (Ziggurat) เมืองอุร (Ur) 2,500 B.C. ก่อตัวขึ้น

บันไดทางขึ้นซิกกุรัต (Ziggurat) เมืองอูร์ (Ur) 2,500 B.C. ก่อด้วยอิฐ

ด้านบนสุดของซิกกูร์ตแห่งอูรุค ชื่อวิหารขาว (White Temple) 3,500-3,000 B.C.

50

การประกอบพิธีกรรมที่ซิกนูร์ต

ประติมากรรมหินอ่อน รูปไขัญที่สุด
คือ เทพอาบุ (Abu) รองลงมาคือพระ
ชายา พระ และรูปผู้ศรัทธา
ที่เมืองเทลอัสมาร์ (Tell Asmar)
รูปทรงสุด สูง 30 นิ้ว
2,700-2,500 B.C.

ความหมายของเทพเคราะพ

- ตาโตแสดงถึงความรอบรู้ เป็นลักษณะผู้มีอำนาจ รวมถึงบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดที่เป็นผู้มีสายตากว้างไกล
- การประสานมือที่อกร แสดงถึงความเคราะพและความจงรักภักดี ตลอดเวลา

ประติมากรรมหินอ่อน
ที่เมืองเกล อัสมาร์ (Tell Asmar)

กล่องไม้เก็บเครื่องด่นตรี ตกแต่งด้วยโมเสคเปลือกหอย ลาปิสลาซูลาย
และหินทรายแดงยาว 18 นิ้ว แสดงชนชั้นต่างๆ ของสังคมสมัยโบราณ

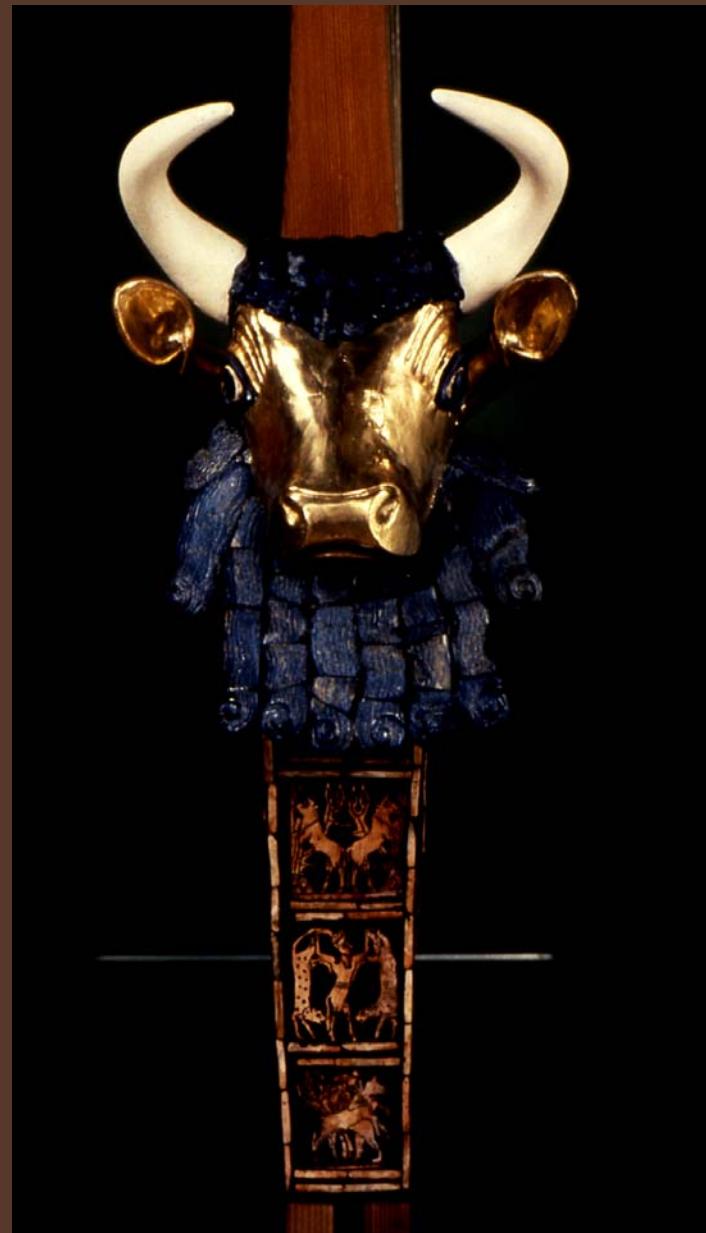

ฮาพ หรือ พิน

ชาพหรีอพิน ตกแต่งเป็นรูปหัววัว
มีเครา พบจากเมืองอูร์ 2,600 B.C.

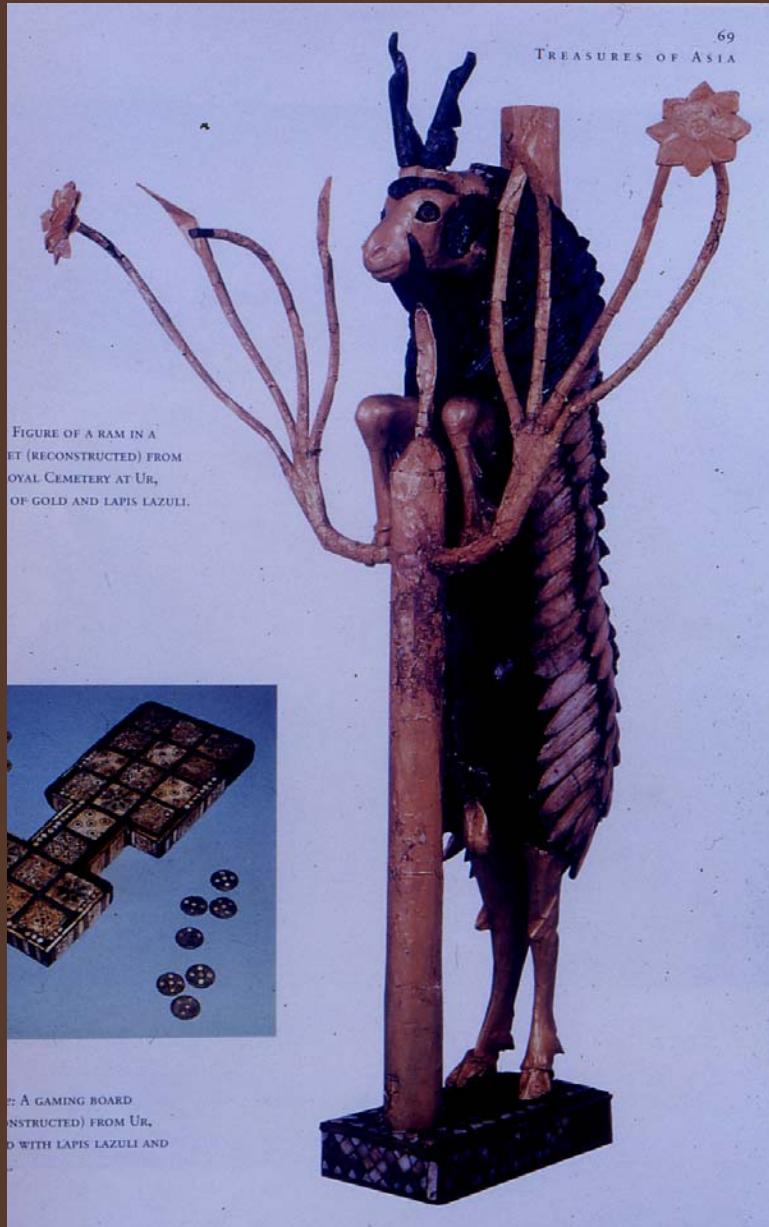

Billy Goat and Tree

(รูปแพะตัวผู้ และต้นไม้)

ไม้แกะหุ้มทอง

สูง 20 นิ้ว 2,600 B.C. พบริอุร์

2 อัคคາเดียน (Akkadian)

2,300 B.C.

2 อัคคาเดียน (Akkadian) 2,300 B.C.

เป็นพากเร่อร่อน เพ่าเซมิติค (Semities) ซึ่งเป็นบรรพบุรุษชาวอาชิ瓦 มาจาก
ทะเลรายอาหรับ เรียกพากอัคคัด
ขึ้นด้วยครองซูเมอร์ มีผู้นำที่เข้มแข็งจึงขยายอาณาเขตถึงเมดิเตอร์เรเนียน กลายเป็น
กราดรัฐแรก

รับเอาวัฒนธรรมเดิมของซูเมอร์ ทั้งภาษาและวิถีชีวิตริมแม่น้ำปรับใช้
มีการใช้เงินเป็นเครื่องแลกเปลี่ยนสินค้า
ตั้งเมืองสำคัญคือ บาร์บีโลน มีการออกกฎหมายที่สำคัญเพื่อความยุติธรรม
กษัตริย์ชากอน
กษัตริย์นารัมซิน
กษัตริย์แฮมูรา比

King Akkadian ชื่อ กษัตริย์ชาร์กอน
พบริณีเวห์ บรรลุนส์ สูง 12 นิ้ว

2,300 B.C. แบกแಡด

ตราประทับของ Shar –kali-sharri ของอัคคาเดียน

ประติมากรรมกษัตริย์นารัมซิน(ซ้าย) และ
(ขวา) ซ้วยชนะของนารัมซิน 2,300-2,200 B.C.
หินสลัก

ส.ง 6 พ.ต 6 นิว

ชัยชนะของนารัมซิน (Naramsin) 2,300-2,200 B.C.

หินสลัก สูง 6 ฟุต 6 นิ้ว

- **ศิลปะรีกชัยชนะของนารัมซิน(หวานกล้วยตระกอน) 2,300-2,200 B.C.**
สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงชัยชนะของพระองค์ ที่สามารถยกอาณาเขต
ออกไปได้ออก

หลักศิลาการีก
กษัตริย์เมมุราบี
สลักอักษรลิ่ม
ทึ้งแท่งสูง 9 ฟุต 2,760 B.C.

- หัมมูราบี ชาวอาโมรีต์ สร้างอาณาจักรบาบิโลนขึ้นครองราชอาณาจักร
- ชาเริกกฤษฎามายหัมมูราบีไว้เป็นหลักฐานบนยอดเสาหิน แสดงการรับ
กษัตริย์จากสุริยเทพหรือShamash ซึ่งประทับนั่งบนบัลลังก์กษัตริย์
- ใช้กษัตริย์เพื่อความยุติธรรมในการปกครองบ้านเมือง

ชาวนูดิ (Gudea)
และแพลนสถาปัตยกรรม
จากเมืองลา加ซ
สูง 29 นิ้ว 2,150 B.C.

ใบหน้าชาวภูดี
สูง 9 นิ้ว สลักด้วยหิน Diorite
2,150 B.C.

ประติมากรรมกษัตริย์กูเดอา(Gudea) จาก
เมืองลากราช

ประติมารมณ์ตระกูลกูเดอา(Gudea) จากเมืองลากาช

- ▀ ขณะที่ชาวอัคคัมมีอำนาจเหนือเมโสโปเตเมียอยู่นั้น เมืองลากาช ของชาวนูเมอร์สามารถรักษาอิทธิพลไว้ได้
- ▀ ประติมารมณ์ตระกูลกูเดอา ลักษณะมีเนื้อ แก้มอุ่ม ถือเป็นตัวแทนเทพเจ้าแห่งนครรัฐที่มีลักษณะเป็นกลาง ไม่ถูกบังคับให้อยู่ในแบบแผนแบบเทพอาบู ซึ่งเป็นทรงกรวย

3 แอสซีเรียน (Assyrian)

1,000 B.C.

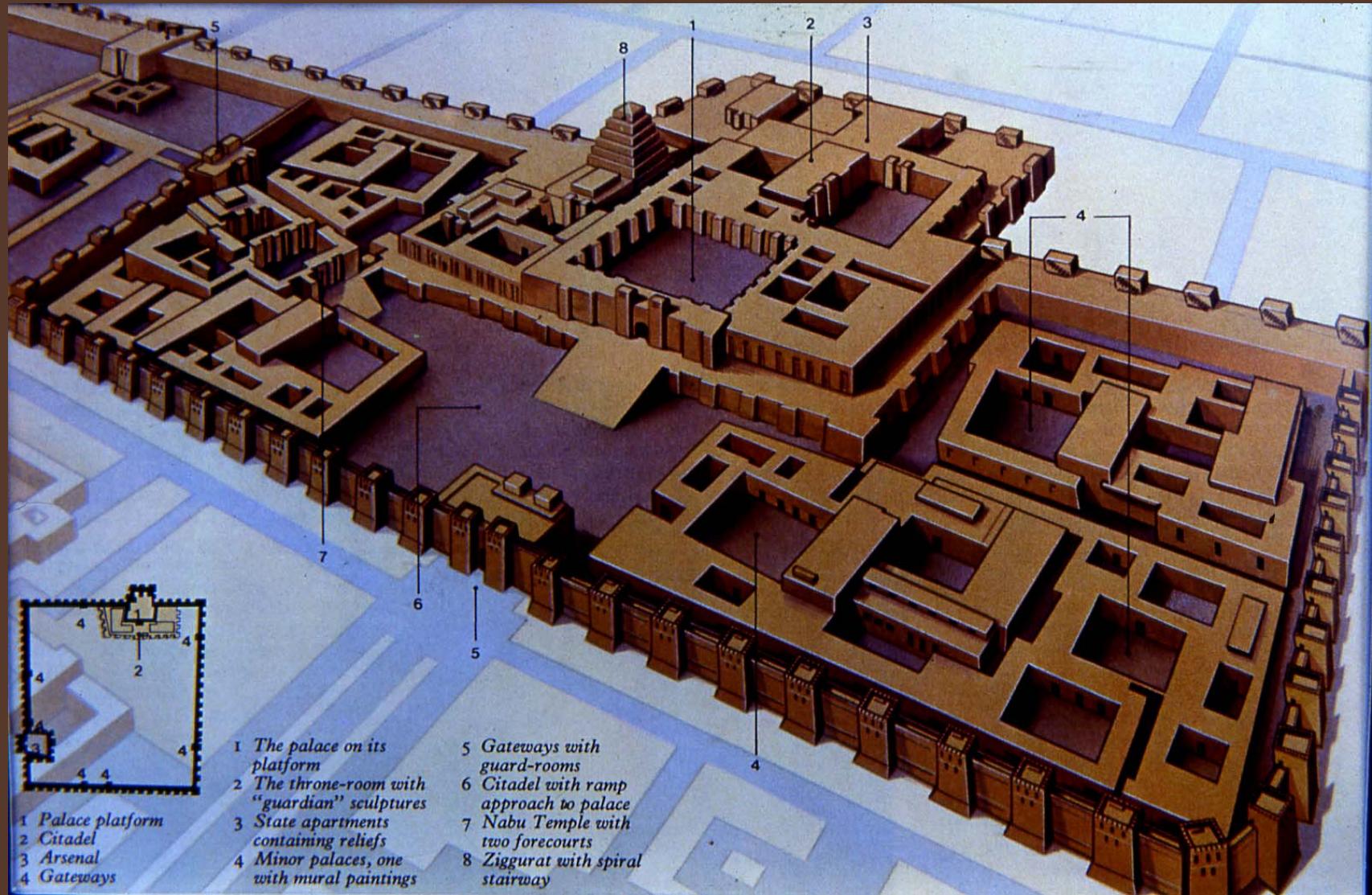
3. แ.osซี.เรียน (Assyrian) 1,000 B.C.

พ.ว.ก.แ.osซี.เรียนมี.ภาษา.พูดคล้าย.เซมิติค มี.ร.ะ.เบ.ี้ย.บ.ว.น.ย. เ.ข.า.คร.อ.บ.คร.อง.เม.ส.อ.ป.โ.เต.เม.ี้ย.ท.ง.ห.ม.ด มี.เม.ื.อง.ສ.া.ম.ু.ক.ি.օ

-เม.ื.อง.က.ا.լ.া.হ (ป.জ.জ.ু.ব.ন.ন.ি.ম.ৰ.্দ) เม.ื.อง.দ.ে.ৱ.-চ.া.র.্.ৰ.ু.গ.ৰ.্ন
(ป.জ.জ.ু.ব.ন.ম.ে.ং.ক.ো.র.্.চ.া.ব.ং) และเม.ื.อง.ন.ি.ন.ী.ব.ে.হ প.ে.ন.র.া�.চ
ণ.া.ন.ী ম.ি.ক.্ষ.ত.্.র.ি.য়.স.া.ম.ু.ক.ি.օ

-อ.স.ছ.ু.ন.া.স.ি.প.া�.ল (Assurnasirpal)

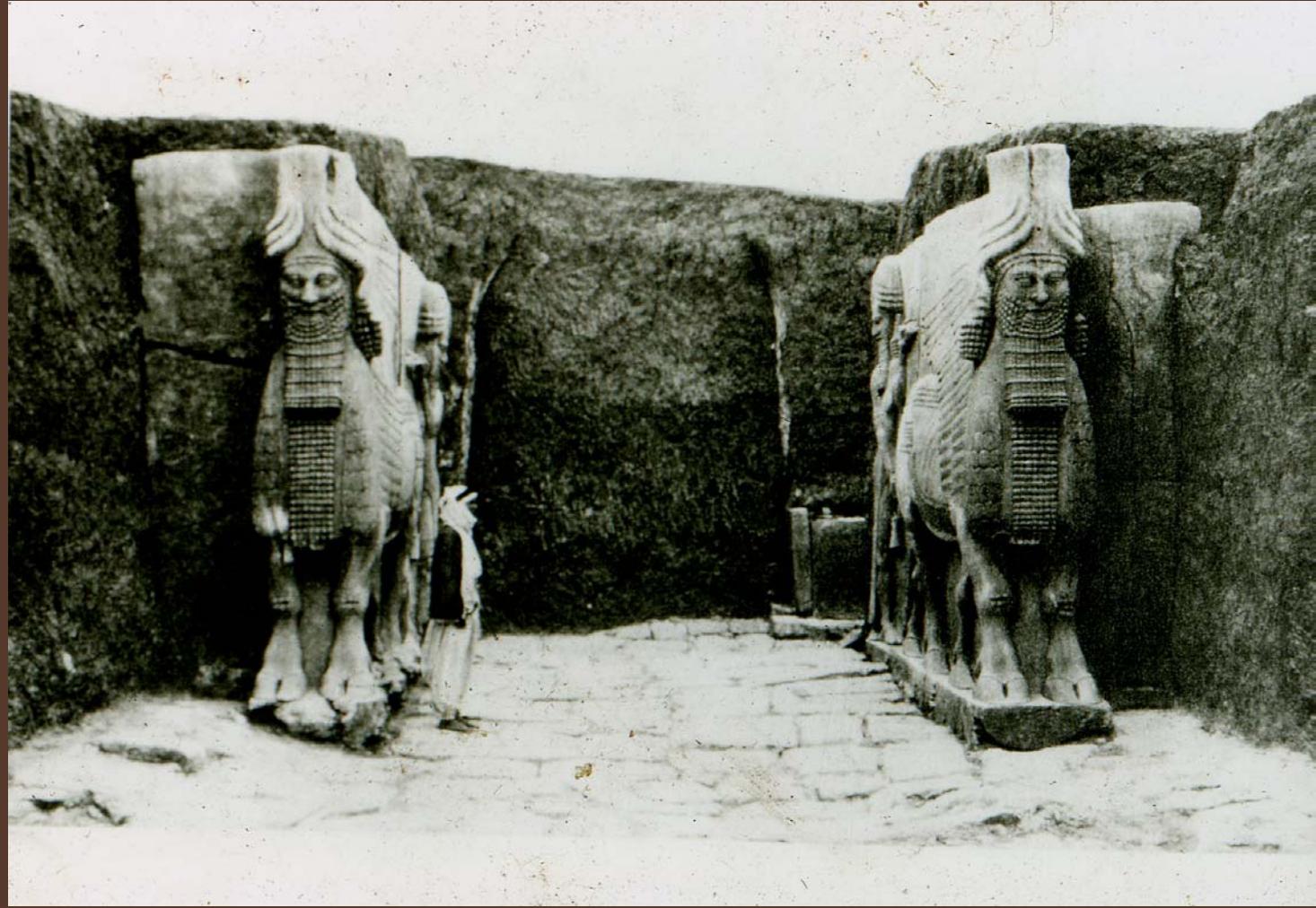
-พ.র.জ.ে.ং.চ.া.র.্.গ.ো.ন.ৰ.্দ.ী 2 ম.ি.ক.া.র.স.ৰ.াং.প.ৰ.জ.ৰ.ও.ং.খ.ন.া.দ
ই.ঘ.ৃ

พระราชวังคอชาบัด ของกษัตริย์ชาร์กอนที่ 2 746-706 B.C.

รูปสลักกษัตริย์ชาร์กอน

ประติมากรรมสัตว์ผสม ประตูทางเข้าพระราชวังค้อชาบัด
อิรัก 742-706 B.C. สูง 13 ฟุต 10 นิ้ว

ประทุมปัตว์ผสม ใบหน้าเป็นกษัตริย์ชาร์กอนที่ 2

ประติมาปั้ตว์ผสม ใบหน้าเป็นกษัตริย์ชาร์กอน ที่ 2

កម្ពុជាទីអំពិល

■ กษัตริย์อสแซนชาชีป้าล ฆ่าสิงห์

■ หินปูนสลักนูนต่ำ 850 B.C. พบริ่นิมรุด (ปัจจุบันคากาห์)

■ กษัตริย์อัศชนาชาป้า สุสิงห์

กษัตริย์อสซูนาชีปາລ មාසිංහ්

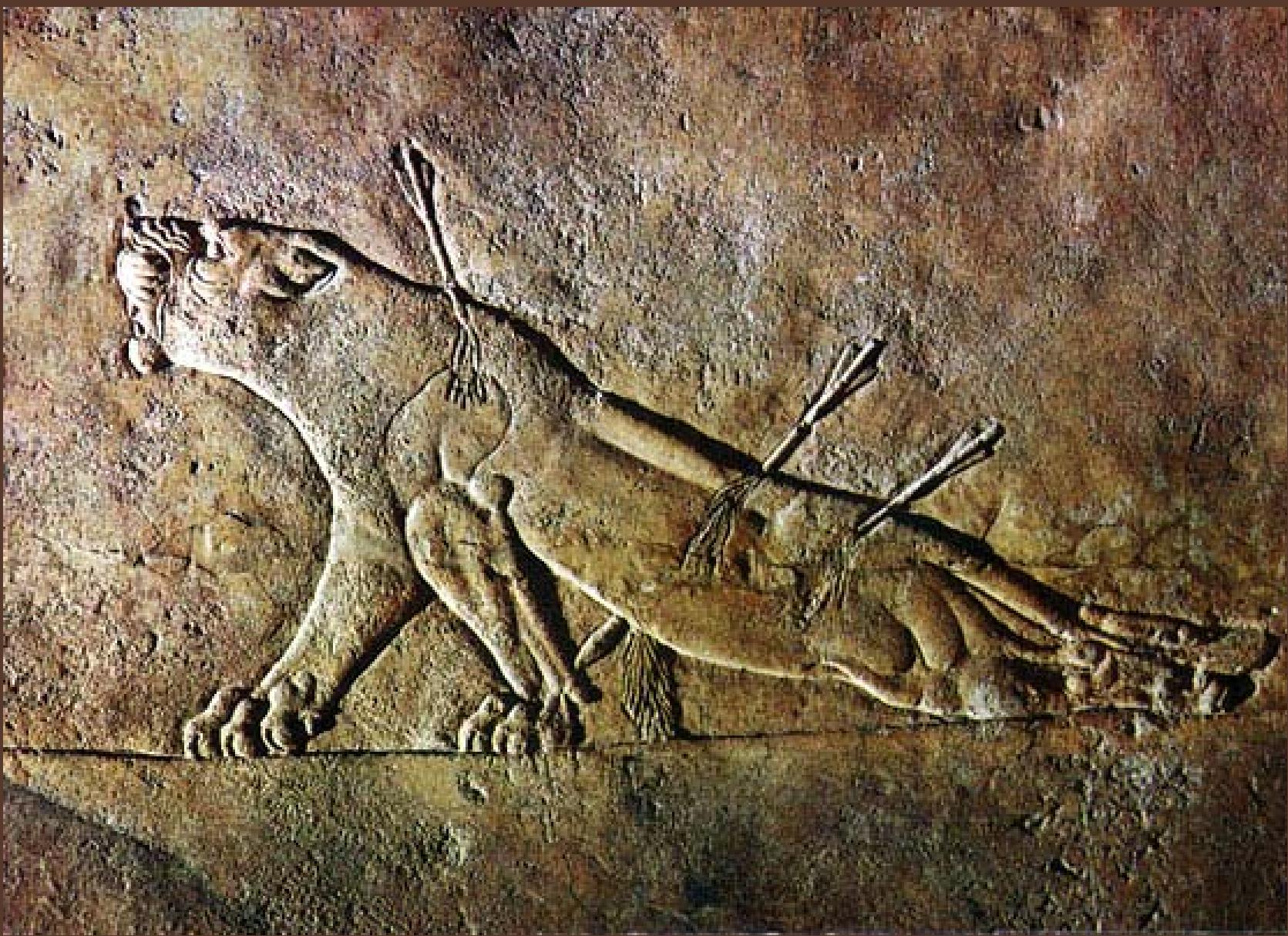
หินปูนสลักนูนต่ำ 850 B.C. พบริมรูด (ปัจจุบันคลาหาร)

កម្រិយ់អំពុជាចិបាល មោសិងហ៍

ສິນທີບາດເຈັບ ປະຕິມາກຣມນູນຕໍ່າ ອິນປູນສລັກ ສູງ 13 ນີ້ວ 650 B.C.

สิงห์บ้าดเจ็บ ประติมากรรมนูนต่ำ หินปูนสลัก สูง 13 นิ้ว 650 B.C.

สุนัขเลี้ยงสมัยแองกฤษเรียน

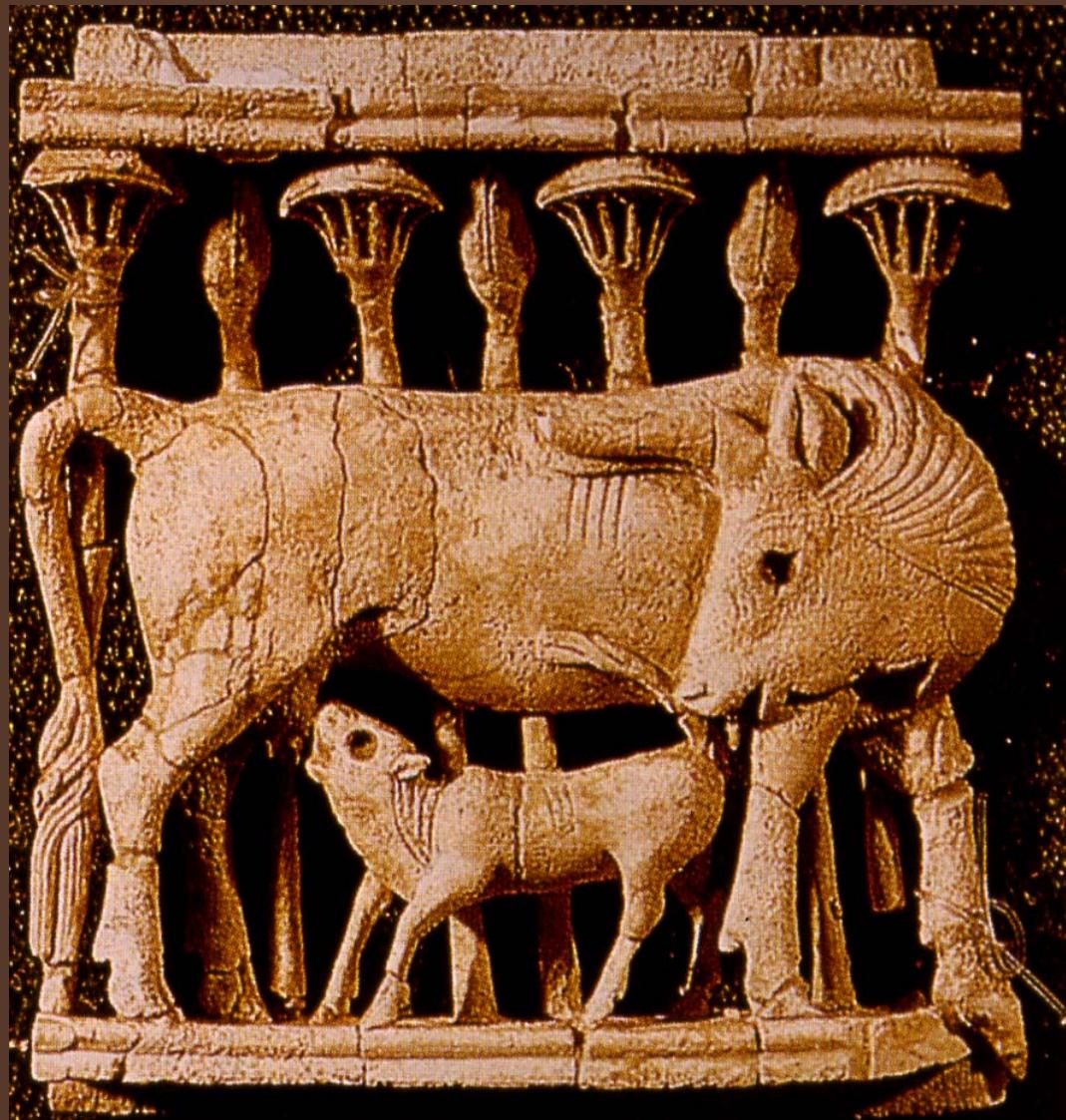

งานฉลุของนายตรีย์อัสซูนาซิป้า

แม่วัวให้นมลูก

งาช้างแกะสลัก พบริมนิมรุด

การใช้ถุงหนังสัตว์เป้าลมช่วยในการว่ายน้ำ

4 นีโอ Babylon (Neo – Babylon)

หรือ อาณาจักรคากเดียว

612 B.C.

4. นีโอบาบิโลน (Neo-Babylon)

หรืออาณาจักรคาลเดีย 612 B.C.

สถาปนาเมืองบานบิโลนขึ้นมาอีกครั้ง มีอายุสั้น ๆ แต่ยุคที่รุ่งเรืองที่สุดคือ พระเจ้าเนบุคัดเนสชาร์ (605 – 516 B.C.) มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญคือ

- พระราชวังบานบิโลน
- สวนลอดထะแห่งเมืองบานบิโลน
- มีความสามารถทางการก่อสร้างประตูโค้ง(Arch) ด้วยอิฐเผาเคลือบสี เช่น ประตูอิชต้า(เทพธิดาแห่งความมั่งคั่ง)

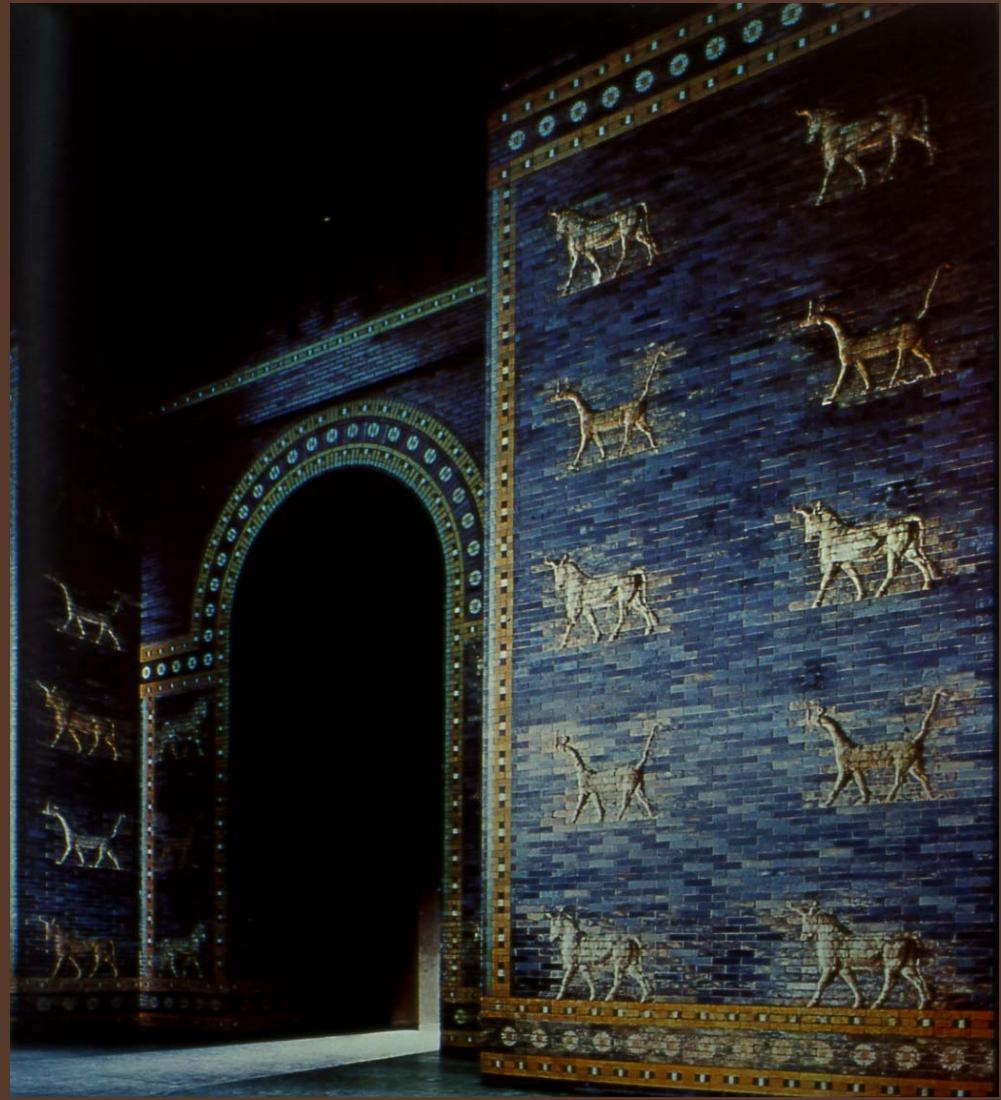
พระราชวังบานิลอน

พระราชวังบานิโอน สร้างประตเมืองเรียกว่า **Ishta Gate** ด้วยระบบ Arch

Arch គឺ ការកែតាំងប្រព័ន្ធដោយរបៀបរើយុទ្ធឌីខ្លួន ហើយការតាំងនេះ

Ishta Gate จากเมืองبابิโลน
575 B.C. (ปัจจุบันอยู่ที่กรุงเบอร์ลิน)

ภาพสิ่งที่ ดินเผาเคลือบสี ตกแต่งประตูอิชтар 575 B.C.

ภาพวัว ดินเผาเคลือบสี ตกแต่งประตูอิชтар์ 575 B.C.

ສຶ່ງກ່ອສ້າງໂດຍກໍາຫົວໜູ້ຄັດເນສ່າ

ສະນລອຍແຫ່ງກຽງນານໄລນ(Gate of God)

THE BETTMANN ARCHIVE

สวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน(Gate of God)

สวนลอยแห่งบาบีโลน ตั้งอยู่ริมฝั่ง
แม่น้ำยูเฟรติส สร้างในสมัยกษัตริย์
เนบุคัดเนสชา ตกแต่งสวนด้วย
การท่อน้ำขึ้นไปปูลูกไม้นานา
พรรณ ให้พระนางอาเมทิส ภารยา
ซึ่งมาจากเปอร์เซียเป็นที่พักผ่อน
หย่อนใจจากความแห้งแล้งของ
เมือง(อิรัก)

ชากระวนโดยแท่งกรุงนาบิโลน(Gate of God)

5.ペルシャ (Persia)

5. เปอร์เซีย (Persia)

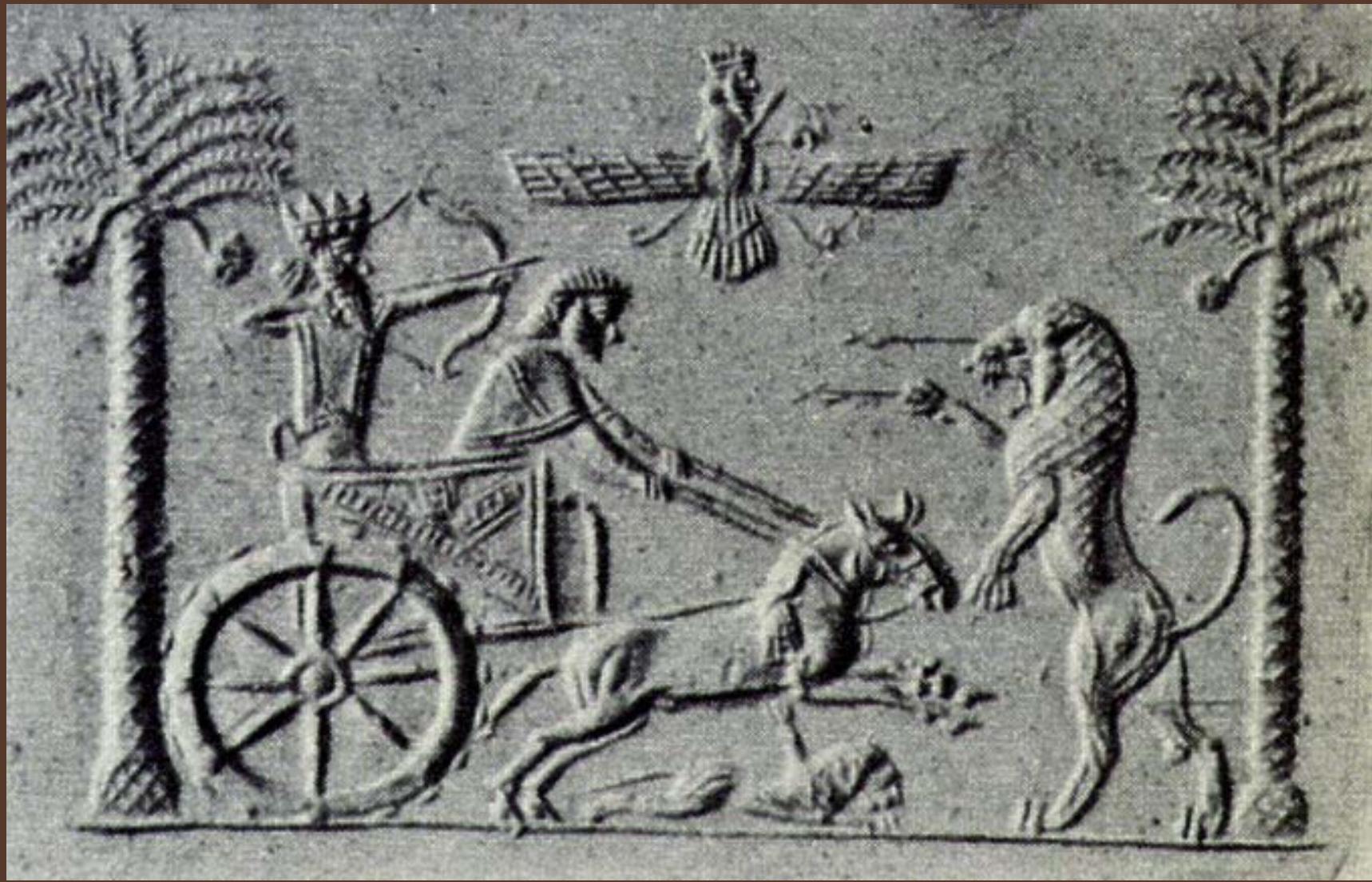
- เป็นอินโดยูโรเปียน ปัจจุบันคือประเทศอิหร่าน เป็นอาณาจักรสุดท้ายในดินแดนนี้

กษัตริย์ที่มีชื่อเสียงคือ

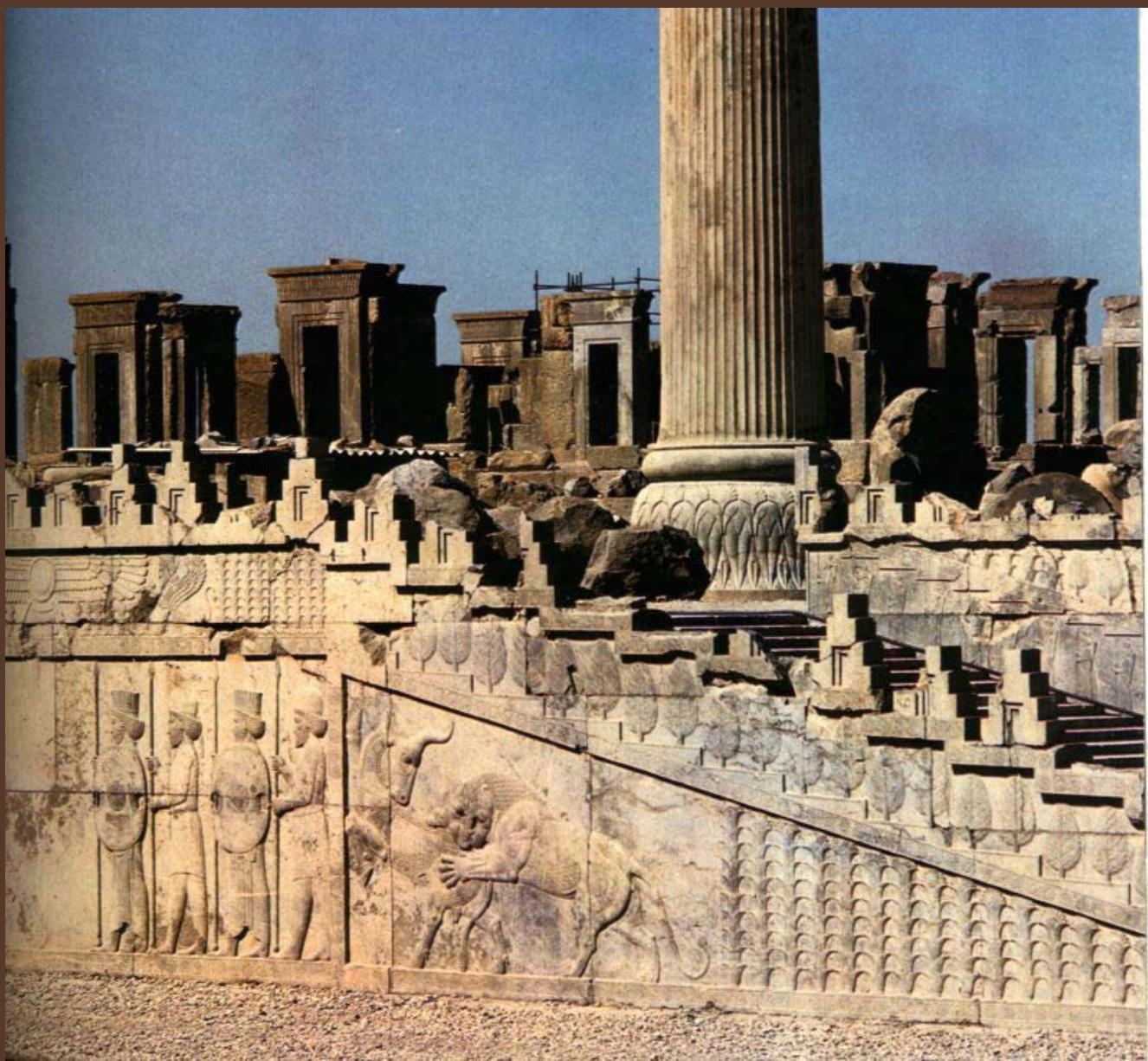
- พระเจ้าไซรัสมหาราช (Cyrus the great) เป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์อาคมินิคเดิมเป็นหัวหน้าชนเผ่าเรอ่อนซึ่งต่อมารียกชาวนโปอร์เซีย สามารถขยายอาณาจักรได้ถึงอียิปต์ และลุ่มน้ำสินธุ
- กษัตริย์ดาริอุสที่ 1 ได้สร้างพระราชวังขนาดใหญ่ขึ้นที่เมืองเปอร์เซียปลิส (Persepolis) โดยใช้ช่างจากเมืองอียิปต์ อัสซีเรีย บาบิโลเนีย -300 B.C. อเล็กซานเดอร์เข้าปักครองอิหร่าน 80 ปี 彖เมืองเปอร์เซียปลิส - ราชวงศ์ปาร์เธียนยึดอำนาจจากกรีก ขยายอาณาเขตถึงแคว้นปัญจاب แล้วก็ตกไปอยู่ใต้การปกครองของราชวงศ์ซัสซานียะ ก่อนที่อาหรับจะเข้ามีดครอบต่อมาก

ซากพระราชวังเปอร์เซียพลิส ของพระเจ้าดาริอุสที่ 1 (Darius 1) 500 B.C.

ตราประทับของนายตริย์ดาริอุส

ประติมกรรมตกแต่งบันไดพระราชวัง หินปูนแกะสลัก 500 B.C.

ประติมากรรมดาริอุสและเชรเช็สอกรับขุนนาง ตกแต่งบันไดพระราชวัง

หินปูนแกะสลัก 500 B.C.

ประติมากรรมตกแต่งบันไดพระราชนิพัทธ์

หินปูนแกะสลัก 500 B.C.

ประติมานกรรมรูปสิงห์ มีปีก

ประติมากรรมตกแต่งผนังเมืองโบราณ ที่เมืองอะนาดา
รูปสิงห์ตะปุบวัว

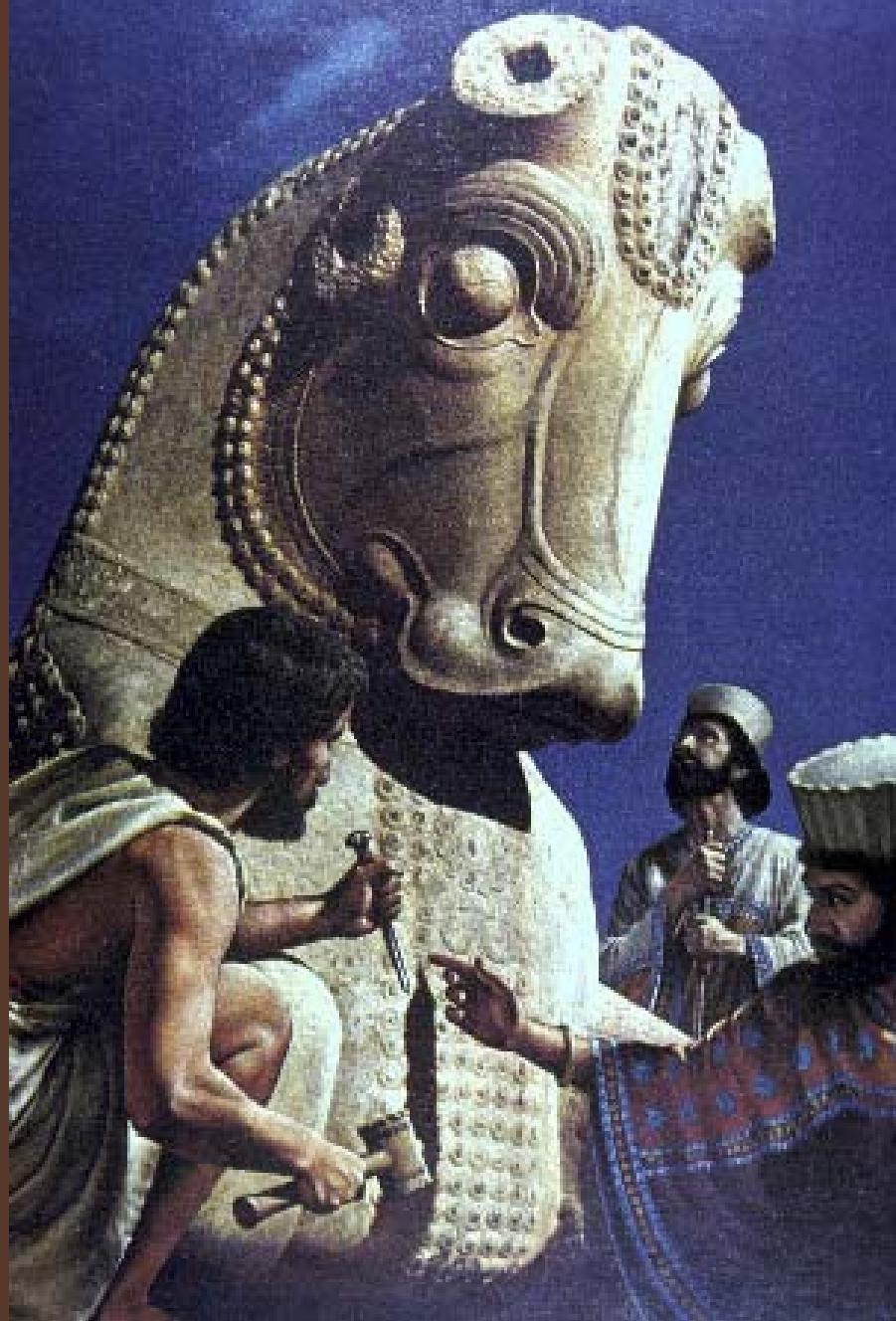

หัวเส้าเปอร์เซีย นิยมแกะสลักเป็นรูปหัววัว
หันหลังชนกัน

หัวเส้าเปอร์เซีย
รูปหัววัวแกะสลัก

หัวเสาเปอร์เชีย
รูปหัววัวแกะสลัก

เหี้ยอกฐานปั๊วห์ 500-300 B.C.
อิหร่าน

Marlic golden cup 2,000-1,000 B C.

เหยือกธูปกรวง 500-300 B.C. อิหร่าน

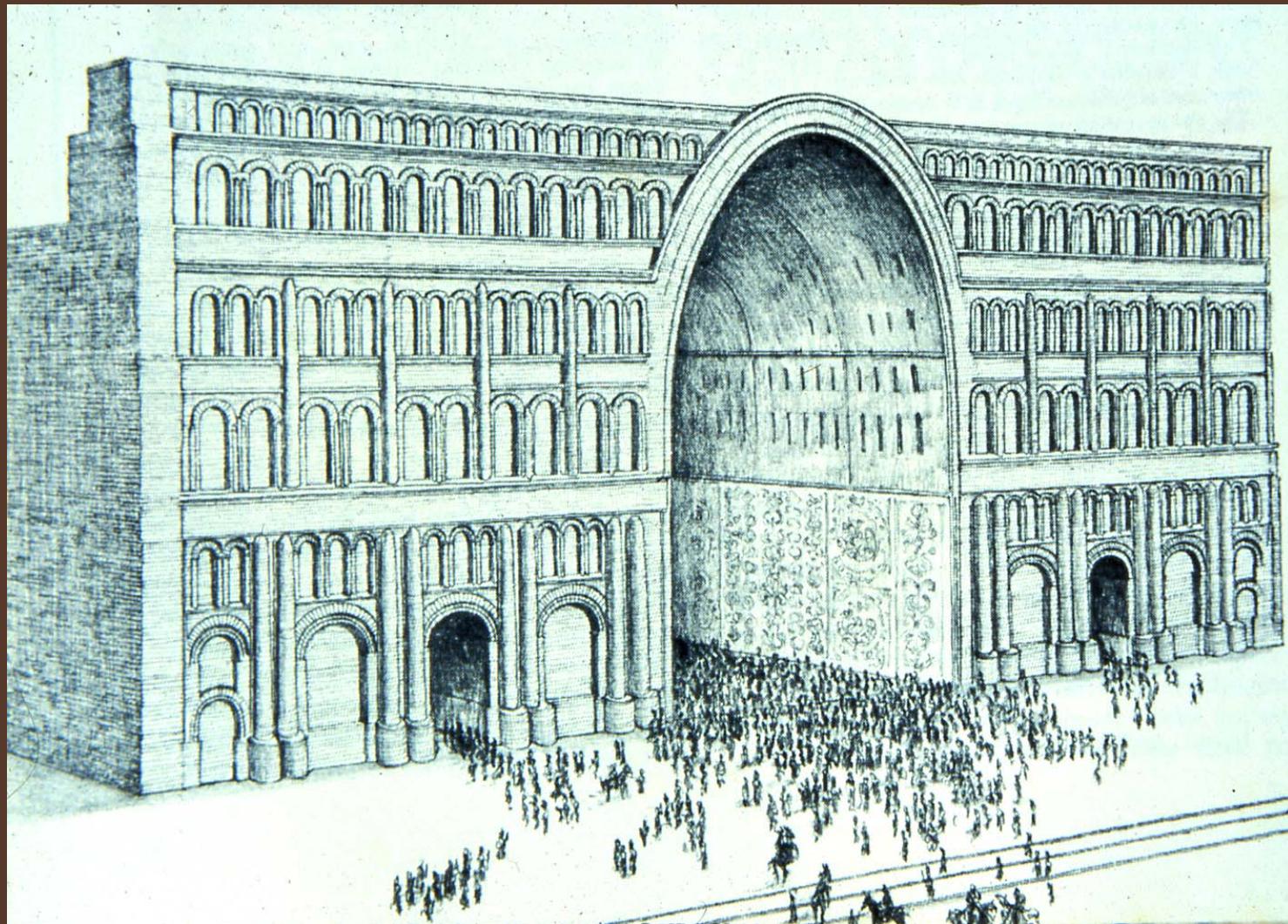
เหยือกทอง รูปเขากวาง

ชาวเปอร์เซีย
มีความสามารถในการทอพรม

พระราชาช่วงพระเจ้าชาปูร์ (Shapur) ราชวงศ์ซัสเซานียะซ์ ค.ศ. 242-272

พระราชวังพระเจ้าชาปูร์ (Shapur) ราชวงศ์ซัสเซานียะซ์ ค.ศ. 242-272